

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА
ДИЗАЙНУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор КНУТД

І.М. Грищенко

2015 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЦЕНТР ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАННЯ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про Центр дистанційної освіти Навчально-наукового інституту сучасних технологій навчання Київського національного університету технологій та дизайну (далі – Положення) є нормативним документом, який регламентує організацію процесу заочного (дистанційного) навчання в Університеті.

1.2. У своїй діяльності Центр дистанційної освіти Навчально-наукового інституту сучасних технологій (далі ЦДО ННІСТН) керується законодавством України про вищу освіту, яке базується на Конституції України і складається із законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність» наказами та нормативними документами Міністерства освіти і науки України, Статутом КНУТД, наказами і розпорядженнями ректора університету, що регулюють освітній процес та науково-дослідну діяльність, Положенням про Навчально-науковий інститут сучасних технологій навчання, та цим Положенням.

1.3. Заочне (дистанційне) навчання в Університеті реалізується через ЦДО ННІСТН з метою надання освітніх послуг, спрямованих на отримання вищої освіти (бакалавр, спеціаліст, магістр).

1.4. Заочне (дистанційне) навчання реалізується у формі заочно-дистанційного навчання, що передбачає вступ до Університету у визначені терміни відповідно до умов прийому до ВНЗ і чітке виконання навчального плану за графіком освітнього процесу.

1.5. У Положенні терміни і поняття вживаються у такому значенні:

1) дистанційне навчання – індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі актуальних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій;

2) дистанційна форма навчання – форма організації освітнього процесу у закладах освіти, яка забезпечує реалізацію дистанційного навчання та передбачає можливість отримання випускниками документів державного зразка про відповідний освітній рівень;

3) технології дистанційного навчання – комплекс освітніх технологій, включаючи психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні, які надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання.

Психолого-педагогічні технології дистанційного навчання – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвиток особистості та гарантований результат з урахуванням особливостей учасників процесу дистанційного навчання. Інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступ до веб-ресурсів (електронних ресурсів) навчальної програми (дисципліни), а також забезпечення організації і супроводу освітнього процесу за допомогою спеціалізованого програмного

забезпечення та засобів телекомунікаційного зв'язку, у тому числі мережі Інтернет;

4) електронний освітній ресурс (ЕОР) – це систематизоване повне зібрання інформації і засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальної дисципліни, яке доступне через Інтернет.

5) веб-середовище дистанційного навчання – системно організована сукупність веб-ресурсів навчального призначення, програмного забезпечення управління веб-ресурсами та управління дистанційним навчанням. Веб-ресурси навчальної програми (дисципліни) – систематизоване актуальне зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальної програми (дисципліни), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веб-браузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів;

б) система управління веб-ресурсами навчальної програми (дисципліни) – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі веб-ресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу користувачів (викладачів, адміністраторів, методистів, слухачів, розробників веб-ресурсів) до цих веб-ресурсів;

7) система управління заочним (дистанційним) навчанням – організаційне та програмне забезпечення, призначене для організації освітнього процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу.

2. СТРУКТУРА, ЗАВДАННЯ І ФУНКЦІЇ ЦДО ННІСТН

2.1. ЦДО є структурним підрозділом ННІСТН з нормативно-правовою базою, організаційно оформленою структурою, науково-методичним, кадровим, системотехнічним та матеріально-технічним забезпеченням.

2.2. Штатний склад ЦДО ННІСТН визначається штатним розкладом університету, який розробляється планово-фінансовим відділом, згідно з пропозиціями начальника ЦДО ННІСТН та директора ННІСТН у встановленому порядку.

2.3. ЦДО ННІСТН забезпечує:

– координування діяльності тих підрозділів КНУТД, які беруть участь у створенні ЕОР навчальних дисциплін;

– консультування науково-педагогічних, наукових, інженерних кадрів підрозділів КНУТД щодо розроблення і сертифікації ЕОР;

– формування модульного середовища освітнього процесу (МСОП) – розроблення / адаптування всіх необхідних програмних елементів;

– розроблення і реалізацію механізму (організаційного і технологічного) дублювання ЕОР, які розміщені у МСОП;

– участь у сертифікації ЕОР навчальних дисциплін як технічний експерт відповідно до Положення про сертифікацію електронних освітніх ресурсів введеного в дію наказом № 56 від 05.03.2014р.;

– проведення семінарів, тренінгів та поточних консультацій по роботі в МСОП.

2.4. Основними завданнями ЦДО ННІСТН при застосуванні дистанційного навчання є:

- розширення можливостей доступу різних категорій здобувачів вищої освіти до якісного навчання за відповідними програмами;
- забезпечення індивідуалізації навчального процесу у відповідності до потреб, особливостей і можливостей здобувачів вищої освіти;
- підвищення якості та ефективності навчального процесу шляхом застосування актуальних освітніх технологій;
- створення додаткових можливостей для спілкування науково-педагогічних працівників із здобувачами вищої освіти між собою для активного творчого засвоєння програми навчання;
- забезпечення контролю якості освіти.

2.5. Дистанційне навчання може бути реалізоване шляхом застосування:

- дистанційної форми навчання як окремої форми;
- технологій дистанційного навчання при організації та забезпеченні денної та заочної форм навчання.

2.6. ЦДО ННІСТН підтримує зв'язки з регіональними центрами дистанційної освіти (РЦДО), які є підрозділами КНУТД і не є юридичними особами.

2.7. Головними завданнями РЦДО є:

- здійснення освітнього процесу за заочною (дистанційною) формою;
- апробація засобів навчально-методичного забезпечення дистанційної освіти;
- супровід програм дистанційних курсів;
- проведення дистанційного тестування відповідно до міжнародних вимог та стандартів;
- забезпечення надійного та безпечного функціонування дистанційних курсів та їх ефективного використання;
- забезпечення зручного доступу до нього користувачів дистанційних курсів;
- дослідження попиту населення щодо заочного (дистанційного) навчання;
- використання елементів дистанційного навчання в освітньому процесі з використанням локальної мережі університету.
- науково-методична підтримка процесу дистанційного навчання в університеті;
- проектування дистанційних курсів з використанням локальної мережі, мережі Інтернет і CD-версій.

2.8. ЦДО ННІСТН здійснює поточну координацію робіт з розвитку дистанційного навчання, зокрема з розроблення нормативних документів, технологій дистанційного навчання і його науково-методичного, системотехнічного, кадрового та матеріально-технічного забезпечення, а також розроблення критеріїв, засобів і систем контролю якості дистанційного навчання.

2.9. ЦДО ННІСТН забезпечує освітню діяльність на основі використання технологій дистанційного навчання, включаючи проведення підсумкового контролю знань осіб, що навчаються дистанційно.

3. УПРАВЛІННЯ ЦДО ННІСТН

3.1. ЦДО ННІСТН здійснює свою діяльність під загальним керівництвом директора ННІСТН.

3.2. Управління ЦДО ННІСТН здійснюється начальником центру дистанційної освіти.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

4.1. Освітній процес заочного (дистанційного) навчання в Університеті організовується на підставі навчальних планів, що розроблені на основі освітніх програм та здійснюється у таких формах:

- навчальні заняття;
- виконання проектних завдань;
- практична підготовка;
- контрольні заходи.

4.2. Основними видами навчальних занять при дистанційному навчанні у вищих навчальних закладах є: самостійне вивчення навчального матеріалу дистанційного курсу, лекції, консультації, семінари, дискусії, практичні заняття, лабораторні заняття, інтернет-конференції та чат-заняття.

4.3. Самостійне вивчення передбачає використання навчальних матеріалів дистанційних курсів, які студенти одержують через Інтернет.

Вимоги щодо самостійного вивчення навчального матеріалу конкретної дисципліни визначаються навчальною програмою дисципліни, методичними вказівками, інструкціями і завданнями, що містяться у навчально-методичних матеріалах дистанційних курсів.

5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАОЧНОГО (ДИСТАНЦІЙНОГО) НАВЧАННЯ

5.1. Забезпечення заочного (дистанційного) навчання включає такі складові:

- науково-методичне забезпечення;
- кадрове забезпечення;
- системотехнічне забезпечення;
- матеріально-технічне забезпечення.

5.2. Науково-методичне забезпечення включає:

- наукові основи заочного (дистанційного) навчання для всіх освітніх рівнів за спеціальностями;
- критерії, засоби і системи контролю якості заочного (дистанційного) навчання;
- єдині вимоги до навчальних планів, програм і нормативів заочного (дистанційного) навчання, які відповідають державним стандартам освіти;
- дидактичне та методичне наповнення дистанційних курсів;
- методики розроблення, апробації та впровадження дистанційних курсів.

5.3. Дидактичне забезпечення заочного (дистанційного) навчання презентується трьома блоками:

- інформаційно-змістовним (загальні відомості про курс; навчальний план та навчальні програми; підручники, навчальні посібники, збірники задач, довідники, методичні вказівки; плани семінарських занять; методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи; методичні рекомендації щодо організації самостійних занять; методичні рекомендації щодо роботи з комп'ютерами та телекомунікаційними мережами);

- контрольнo-комунікативним (тести різного призначення; запитання для заліків та екзаменів; критерії оцінювання знань; графіки консультацій з викладачами);

- корекційно-узагальнюючим (підсумкові результати навчання; результати діагностики навчально-пізнавальної діяльності; аналіз результатів різних видів контролю).

5.4. Кадрове забезпечення заочного (дистанційного) навчання реалізується постійно діючою системою перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів у сфері застосування технологій дистанційного навчання для таких категорій фахівців: педагогічних та науково-педагогічних працівників Університету; фахівців з інформаційно-комунікаційних технологій – інженерів, програмістів, системних адміністраторів; менеджерів дистанційного навчання; методистів дистанційного навчання; експертів дистанційного навчання.

5.5. Згідно п. 7.4 Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 40 від 21.01.2004, усі фахівці, що забезпечують дистанційне навчання, повинні бути атестованими і мати відповідні документи, які підтверджують їхній кваліфікаційний рівень з дистанційного навчання.

Університет забезпечує підвищення кваліфікації своїх працівників, які задіяні у дистанційному навчанні не менш ніж один раз на п'ять років.

5.6. Системотехнічне забезпечення заочного (дистанційного) навчання включає в себе такі складові:

- *апаратне забезпечення* (сервери для розміщення дистанційних курсів, WEB-сайтів та відповідних сервісних служб; робочі станції для викладачів, персоналу і здобувачів вищої освіти; мережеве обладнання для об'єднання серверів та робочих станцій у єдину локальну систему та їхнє підключення до Інтернет та Інтранет);

- *телекомунікаційне забезпечення* (телекомунікаційне обладнання, що забезпечує об'єднання мереж, які задіяні у дистанційному навчанні; телекомунікаційне обладнання, що забезпечує необхідну якість та пропускну здатність каналів зв'язку для інтерактивної взаємодії учасників навчального процесу та їх доступ до інформаційних ресурсів, що є як у межах дистанційного навчання, так і в інших інформаційних джерелах, у тому числі – мережі Інтернет);

- *програмне забезпечення* (системне програмне забезпечення для підтримки роботи серверів і робочих станцій; прикладне програмне забезпечення для підтримки WEB-сайтів та інформаційних ресурсів; прикладне

програмне забезпечення для підтримки функцій дистанційного навчання, що забезпечують загальну підтримку та адміністрування процесу дистанційного навчання; прикладне програмне забезпечення, за допомогою якого реалізуються конкретні рішення організації та ведення навчального процесу у дистанційній формі; прикладне програмне забезпечення для створення навчальних матеріалів дистанційних курсів);

- *інформаційне забезпечення* (інформаційні ресурси, що використовуються у процесі дистанційного навчання; окремі дистанційні курси; електронні бібліотеки; нормативно-правова база, що стосується дистанційного навчання; інші бази та банки даних, у тому числі й ті, що є в мережі Інтернет).

5.7. До матеріально-технічного забезпечення належать матеріальні об'єкти та обладнання, що забезпечують процес заочного (дистанційного) навчання:

- серверні станції;
- комп'ютерні класи для методичної роботи викладачів і проведення навчальних занять;
- лабораторії для створення мультимедійних і програмних засобів заочного (дистанційного) навчання.

5.8. Вимоги до матеріально-технічного забезпечення ЦДО ННІСТН визначаються відповідними будівельними та санітарно-гігієнічними нормами.

Директор Навчально-наукового
інституту сучасних технологій
навчання

Т. М. Власюк

ПОГОДЖЕНО:
Проректор з науково-педагогічної
роботи

І. А. Ігнат'єва

Директор навчально-методичного
центру управління підготовкою
фахівців

О. Б. Моргулець

Провідний юристконсульт

М. В. Слюсаренко